

Uppföljning av internkontrollplan 2022

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Direktåtgärder	4
Granskningar	5
Nämndens granskningar	5
Risk: Risk för bristande följsamhet kring regelverk för provningar efter anordnad lovskola.....	5
Granskning: Prövning för betyg efter anordnad lovskola	5
Kommungemensamma granskningar	7

Inledning

Den interna kontrollen ingår i grundskolenämndens samlade styr- och ledningssystem. Grundskolenämnden har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen ska vara praktiskt och ändamålsenligt uppbyggd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar samt hantera risker och förebygga att fel uppstår genom att vara ett verktyg för att se till att:

- verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- lagar, förordningar och styrdokument efterlevs
- säkra tillgångar och förhindra förluster samt upptäcka och eliminera eller förebygga allvarliga fel.

I grundskolenämndens interna kontrollplan för 2022 anges vilka olika granskningsområden som ska följas upp under året. Granskningarna åiterrapporteras till nämnden löpande under året i separata rapporter liksom denna.

Granskningar

Nämndens granskningar

Risk: Risk för bristande följsamhet kring regelverk för provningar efter anordnad lovskola

Beskrivning av risk

Det finns risk för bristande följsamhet av bestämmelser gällande provning. Tänkbar orsak kan vara otillräcklig kompetens på huvudmannanivå och verksamhetsnivå hur provning ska genomföras utifrån Skolverkets allmänna råd för provning. Det kan leda till att provningar inte sker mot alla delar av kunskapskraven och samtliga betygssteg, vilket medför konsekvenser kring likvärdighet och tillförlitlig betygssättning.

Enhet

Utbildningsområden

Granskning: Provning för betyg efter anordnad lovskola

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskningen kommer ske kring hur huvudmannen säkerställer att skolenheterna systematiskt och kontinuerligt arbetar för att provningar genomförs på ett likvärdigt sätt. Skolornas arbetsprocesser och rutiner för planering, genomförande och uppföljning av provningar i enlighet med Skolverkets allmänna råd kommer granskas.

Syfte med granskningen:

Granskningen syftar till att undersöka efterlevnad av Skolverkets allmänna råd och Skollagens krav kring provningar för betyg för en likvärdig och rättssäker bedömning och betygssättning i de kommunala grundskolorna.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen avgränsas till den obligatoriskt anordnade lovskolan i juni månad för Åk 9. Ett urval på 5 skolor gjordes, en skola från varje utbildningsområde, utifrån ett statistiskt underlag kring genomförda provningar.

Granskningsmetod:

Underlag kring hur skolorna planerar, följer upp och utvärderar genomförandet av provningar samt formerna för dokumentationen av provningar kommer samlas in för ett urval av skolor. Underlaget kompletteras med intervjuer av rektorer och personal. Frågor omfattar bland annat hur skolorna säkerställer att:

- provningen omfattar kunskapskravens alla delar och ett representativt urval av det centrala innehållet,
- eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper så att dessa kan bedömas enligt hela betygsskalan A–F
- val av ändamålsenliga och varierade former för provningen

Resultat

Granskningsresultat

En huvudman är skyldig att erbjuda provning efter obligatorisk lovskola för årskurs 9. Inför en provning bör skolan se till att den provande får information om de kunskaper som kommer att provas och hur provningen ska gå till.

Av Skolverkets allmänna råd för provning framgår att en provning fram till och med 220630 innebär en

bedömning av den prövandes kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i ämnets kursplan i Lgr11.

Samtliga delar av betygskriterierna måste vara uppfyllda för att den prövande ska kunna få ett godkänt betyg. En provning inom grundskolans läroplan kan endast göras i förhållande till betygskriterierna för årskurs 9 i Lgr22. Den prövandes kunskaper måste även kunna bedömas utifrån hela betygsskalan. En provning kan inte enbart pröva kunskaper motsvarande betyget E.

I granskningen har de fem utbildningsområden representerats av vars en skola. Rektorer och förstelärare eller huvudansvarig lärare för provningarna har intervjuats gällande följande frågeställningar:

1. Hur har skolan säkerställt att provningen omfattar kunskapskravens samtliga delar och ett representativt urval av det centrala innehållet?
2. Hur säkerställer skolan att eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper så att dessa bedöms enligt hela betygsskalan A-F?
3. Hur säkerställer skolorna användandet av ändamålsenliga och varierade former för provningen?

Granskningen visar på en variation från att provningarna omfattar kunskapskravens samtliga delar till att endast omfatta kraven för betyg E. Det saknas även former för uppföljning av provningen. Granskningen visar på skillnader och variationer dels i hur skolorna planerar, följer upp och utvärderar genomförandet av provningar, dels kring former för dokumentation. Det har framkommit att variationer gällande såväl tolkning som genomförande av provning skiljer sig påtagligt mellan skolorna. Dessa variationer består bland annat av när, om vad och hur provningar genomförs. Några skolor genomför provningen som ett antal tester under pågående lovskola, andra skolor genomför provningen som ett separat moment efter avslutad lovskola. En skola har tagit fram provningsmaterial för matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska för att kunna erbjuda provning året om enligt de allmänna råden. Någon skola låter eleverna pröva för samtliga betygssteg medan övriga skolor beskriver att eleverna endast prövar för betygssteget E. En del av skolorna informerar eleverna i god tid före lovskola om att de har möjlighet att genomföra provning och vad det innebär. Formerna för hur skolorna dokumenterar skiljer sig också åt mellan skolorna. Några skolor saknar uppföljning av provningarna. Rektorerna beskriver även att det finns svårigheter med bemaning av legitimerad personal för provningarna och att de önskar mer samsyn kring provning inom och mellan rektorsgrupperna.

Analys

Det framkommer att genomförande av provning är ett komplext uppdrag och representanter för skolorna efterfrågar förvaltningens stöd i arbetet utifrån Skolverkets allmänna råd. Såväl representanter för huvudman och som för rektorer uppger att det finns påtagliga variationer gällande kompetenser för arbetet kring och med provning.

Granskningen visar att det finns variationer dels kring hur skolorna tolkar anvisningarna i allmänna råd vad gäller att provningen ska omfatta kunskapskravens alla delar och ett representativt urval av det centrala innehållet, dels om eleven ges möjligheter att bedömas utifrån hela betygsskalan A-F. Granskningen påvisar ett behov av utveckling av skolors val av ändamålsenliga och varierade former för provningen. En provning får inte endast utgöras av kompletteringar. Den lärare som genomför provningen behöver ett brett underlag för att kunna sätta ett så rättvisande och rättssäkert betyg som möjligt. Bestämmelser om betygssättning gäller även vid provningar. Den prövandes kunskaper måste kunna bedömas utifrån samtliga delar av kunskapskraven och samtliga betygssteg (Lgr11). Från och med läsåret 22/23 kan en provning inom grundskolans läroplan endast göras i förhållande till betygskriterierna för årskurs 9 i Lgr22, och betygsskalan A-F ska användas.

Slutsatser

När det gäller provning behöver huvudmannen förhålla sig till två perspektiv, dels elevens rätt till god undervisning som ska syfta till att eleven kan uppnå godkänt betyg samtidigt som huvudmannen behöver säkerställa att provningen genomförs utifrån gällande regelverk. Likvärdigheten riskerar att undermineras om provningen inte genomförs med följsamhet till styrdokumentet, och rättssäkerheten i betygssättningen

kan därmed komma att utgöra ett riskområde.

Sammantaget visar granskningen att huvudmannen behöver fortsätta utveckla arbetet med att säkerställa att skolorna systematiskt och kontinuerligt arbetar för att prövningar genomförs på ett likvärdigt sätt med följsamhet kring regelverket för prövningar efter anordnad lovskola.

Åtgärd	Vad ska göras:
Skolverkets nya allmänna råd för betyg och prövning anger att huvudmannen vid behov behöver sätta in insatser som skapar förutsättningar och struktur för ett effektivt och ändamålsenligt prövningsförfarande.	Grundskoleförvaltningens ska genomföra en uppföljning av skolornas läsårsarbete med lovskola och detta ska kompletteras med ett underlag för uppföljning av skolornas arbete med prövningar utifrån de tre övergripande frågeställningarna i denna granskning. Detta ska vara klart 1 november 2023 och uppföljningen genomförs av utbildningschefer med stöd av utvecklingsavdelningen.
Skolverkets nya allmänna råd för betyg och prövning anger att huvudmannen vid behov behöver sätta in insatser som skapar förutsättningar och struktur för ett effektivt och ändamålsenligt prövningsförfarande.	Grundskoleförvaltningen ska genomföra en uppföljning av kompetensutvecklande insatser under läsåret 2022/2023 utifrån grundskoleförvaltningens övergripande handlingsplan för implementering av de nya läroplanerna. Planen innehåller insatser för såväl huvudmannanivå som skolnivå kring Skolverkets nya allmänna råd för betyg och prövning (2022). Detta ska vara klart 1 november 2023 och uppföljningen genomförs av utbildningschefer med stöd av utvecklingsavdelningen.